Bilag 1 - Opgavebeskrivelse og kravspecifikation

Analyse af eksisterende netværk af beskyttede havområder og identifikation af potentielle nye beskyttede havområder i Bælthavet

1. OPGAVEBESKRIVELSE

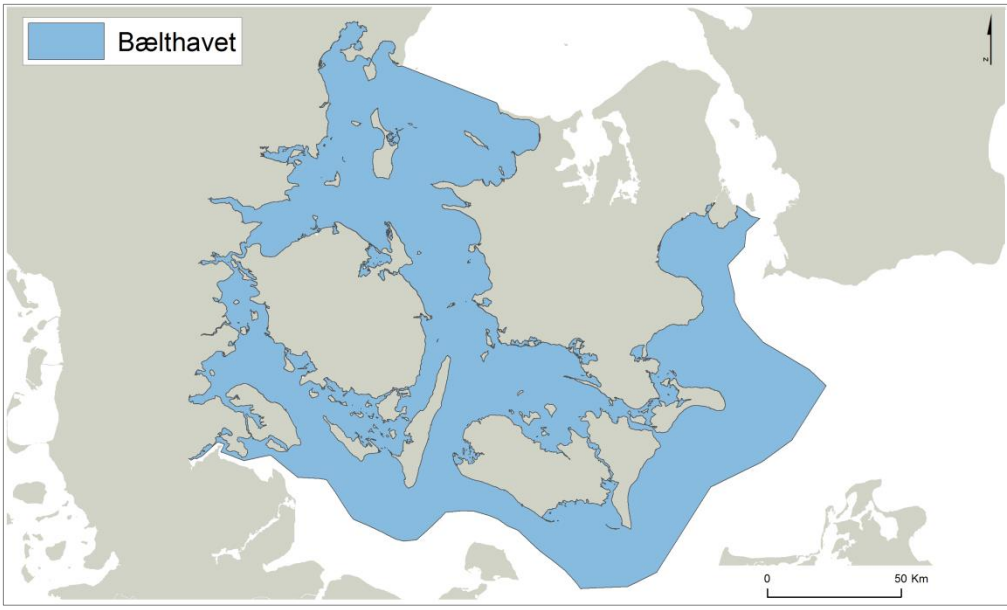
1.1 Kort om opgaven

Miljø- og Fødevareministeriet (MFVM) skal identificere, om det eksisterende netværk af beskyttede områder i Bælthavet er tilstrækkeligt i forhold til de arter og naturtyper, som Bælthavet rummer. Således skal arter og habitattyper, som ikke er omfattet af beskyttelse i det eksisterende netværk af beskyttede områder identificeres. På baggrund af denne analyse skal relevante områder for beskyttelse herefter identificeres, således at havstrategiens forpligtelse om et sammenhængende netværk af repræsentativ beskyttelse af havmiljøets mangfoldighed opfyldes. I en separat analyse vil erhvervsøkonomiske konsekvenser ved udpegningen af de identificerede potentielle beskyttede områder efterfølgende blive vurderet. Erhvervsøkonomiske konsekvenser er således ikke indeholdt i denne opgave.

Der er afsat en fast pris til løsning af opgaven, så der konkurreres ikke på pris. Se annonceringsbetingelserne pkt. 4.4.

1.2 Baggrund for opgaven

Formålet med udpegningen af supplerende beskyttede områder er at opnå eller opretholde god miljøtilstand med fokus på havmiljøets naturværdier. Dette har ophæng i havstrategidirektivets forpligtelser for EU's medlemslande. Ifølge havstrategidirektivet skal hvert medlemsland således sikre, at der er et sammenhængende netværk af geografiske beskyttelsesforanstaltninger. Beskyttelsen skal dertil dække et repræsentativt udsnit af havmiljøets biodiversitet. Med havstrategi II fra april 2019 følger en forpligtelse til at undersøge behovet for at udpege supplerende beskyttede havområder eller andre beskyttelses tiltag i Bælthavet. Opgaven består således af to delopgaver, og baggrunden for hver delopgave beskrives i nedenstående.

Figur 1: Opgaven er geografisk afgrænset til Bælthavet. Farvandets afgrænsning ses på figuren til venstre.

Baggrund for første delopgave

Første delopgave omhandler identifikation af arter og naturtyper, som ikke er omfattet af den nuværende beskyttelse. Ca. 28 % af Bælthavet er i dag udpeget som Natura 2000-områder fordelt på en lang række habitområder og fuglebeskyttelsesområder. Inden for disse områder beskyttes dog kun de arter og naturtyper, som fremgår af direktivernes bilag, og som områderne er udpeget for. Det omfatter eksempelvis sæler, marsvin, stenrev, sandbanker, kystnære naturtyper samt en række fuglearter herunder edderfugl, hvinand og havlit. Øvrige arter, såsom en række fiskearter og rødlistede havbundsarter og naturtyper, er ikke omfattet af beskyttelsen.

Udbuddets første delopgave omfatter således en analyse af Bælthavets naturværdier, og en identifikation af hvilke naturværdier, der ikke er omfattet af det eksisterende netværk af beskyttede områder.

Baggrund for anden delopgave

I anden delopgave skal der identificeres økologiske hotspots for de arter og habitattyper, som ikke er omfattet af det eksisterende netværk af beskyttede områder, og således er identificeret i første delopgave. Disse mulige supplerende beskyttede havområder kan være helt eller delvist overlappende med Natura 2000-netværket, eller være placeret udenfor eksisterende beskyttede områder.

Hotspots skal identificeres ved hjælp af værktøjet Marxan. Ønsker leverandøren at anvende en anden metodik end ovennævnte, forpligtes tilbudsgiver til at redegøre for metodens fordele og sammenlignelighed med ønskede metodik i tilbuddet. Alt tilgængeligt, relevant data skal inddrages i analysen (se punkt 1.3.2 om data til brug for opgaven).

1.3 Opgavens indhold

1.3.1 Opgavens gennemførsel

Opgaven består af to delopgaver, der begge er geografisk afgrænset til Bælthavet. For begge delopgaver skal der afleveres separate, selvstændige rapporter.

I første delopgave skal der identificeres arter og naturtyper i Bælthavet, som ikke er omfattet af udpegningsgrundlaget for det eksisterende netværk af beskyttede områder. Opgaven vil overordnet bestå i indhentning og sammenstilling af eksisterende datasæt fra blandt andet NOVANA og fiskeriundersøgelser fra Bælthavet. Alt tilgængeligt data fra farvandsområdet bør inddrages i analysen, herunder data om bundfauna, fugle, havpattedyr, havbund m.m. fra bl.a. NOVANA, ICES, og EMODNET (se punkt 1.3.2 om data til brug for opgaven). Der skal udarbejdes en kortfattet, men fyldestgørende, rapport som

1) giver en kort beskrivelse af arter og naturtyper i Bælthavet. Udover de almindelige forekommende arter og habitattyper skal listen også omfatte udbredelsen af havstrategidirektivets overordnede habitattyper, habitatdirektivets habitattyper samt de HELCOM rødlistede arter og habitattyper som findes i Bælthavet.

2) Analyse og beskrivelse af hvilke arter og naturtyper i Bælthavet jf. ovenstående punkt 1), som allerede er beskyttet i det eksisterende netværk af beskyttede områder. Herunder ønskes en overskuelig statusopgørelse, der viser hvor stor en procentdel af arterne, samt hvor stor en procent del af hver naturtype, der findes inden for de beskyttede områder. Dertil skal det fremgå hvorvidt arterne og naturtyperne indgår i områdets udpegningsgrundlag, eller vil være indirekte omfattet, som en art der findes på en beskyttet naturtype.

3) Identifikation og beskrivelse af de arter og naturtyper i Bælthavet, som ikke er beskyttet i det eksisterende netværk af beskyttede områder. Resultatet skal opstilles i en tabel.

I anden delopgave skal der identificeres potentielle beskyttede områder i Bælthavet. Med udgangspunkt i første delopgave vil de mere konkrete rammer for delopgave 2 blive fastlagt i form af den ønskede fokusliste for arter og naturtyper mv. mellem ordregiver og leverandør. Alt tilgængeligt data fra farvandsområdet bør inddrages i analysen, herunder data om bundfauna, fugle, havpattedyr, havbund m.m. fra bl.a. NOVANA, ICES, og EMODNET (se punkt 1.3.2 om data til brug for opgaven). Miljø- og Fødevareministeriet vil være behjælpelige med udtræk af NOVANA data om ønsket.

På baggrund af de identificerede data skal der udføres en dataanalyse med modelleringsværktøjet Marxan, eller lignende modelleringsværktøj. Der skal minimum gives mulighed for løsning af 3 scenarier. Hvis tilbudsgiver ønsker at anvende et andet værktøj end Marxan, forpligtes tilbudsgiver til at redegøre for metodens fordele og sammenlignelighed med ønskede metodik i tilbuddet. Analysen skal forventeligt resultere i identifikation af potentielle beskyttede områder, som i videst muligt omfang omfatter 40 % af de ønskede naturværdier. Samtidig må områderne dog ikke udgøre mere end 40 % af det samlede areal, og der skal tages højde for områder, som er udlagt til formål for andre uforenelige aktiviteter.

Hvert af de identificerede områder skal beskrives i en rapport mht. områdernes naturmæssige værdier. Således kan der ikke leveres en samlet mængde områder, der tilsammen indeholder de eftersøgte naturværdier, uden at det i videst muligt omfang er muligt at identificere hvilke naturmæssige værdier, som findes i de respektive områder. Naturværdierne skal samtidig være kort beskrevet med tekst i rapporten.

Det er et krav i Havstrategidirektivet, at netværket af geografiske beskyttelsesforanstaltninger skal være sammenhængende. Derfor kan leverandøren inkludere en undersøgelse af connectivitet. I så fald bør en analyse af sammenhængen (connectivitet) ikke kun omfatte Bælthavet, men også indtænke connectivitet med andre omkringliggende farvandsområder. For eksempel connectivitet mellem et område i Bælthavet og et område i Kattegat, Østersøen eller med områder uden for dansk farvand. Således at netværket kan bidrage til sikring af f.eks. larvetransport.

1.3.2 Data til brug for opgaven

Alt tilgængeligt data bør inddrages i både første og anden delopgave. Det omfatter blandt andet:

- NOVANA data for bundfauna, makroalger, fugle, havpattedyr

- ICES og dansk data for fisk herunder bruskfisk
    - ICES bifangst data: http://bycatch.ices.dk/fileOverview.aspx , http://ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Expert%20Group%20Report/acom/2018/WGBYC/wgbyc_2018.pdf
    - ICES arts specific data: http://ecosystemdata.ices.dk/inventory/index.aspx?Species=0&Area=Species
    - Pelagisk data: https://acoustic.ices.dk/ViewOnMap
    - Trawl data: https://datras.ices.dk/Data_products/Download/Download_Data_public.aspx, http://gis.ices.dk/sf/?widget=datras

- Data om havbunden herunder:
    - EUNIS data for broad habitats: http://www.emodnet.eu/geonetwork/emodnet/eng/catalog.search#/metadata/d23d0516-6ff4-4fb8-bf78-c11991cef78b
    - ICES havbunds data: http://doi.org/10.17895/ices.pub.5138.

- SCANS DATA og data om marsvin under NOVANA
- Artsdata fra kortlægning af Natura 2000-områder.
- Data om havstrømme

1.4 Krav til opgavens udførelse

1.4.1 Tidsplan

Ordregiver forventer, at den overordnede tidsplan følges, og at der er løbende dialog mellem parterne undervejs i processen. Inden arbejdet påbegyndes skal leverandøren udarbejde en detaljeret tidsplan med henblik på projektets rettidige gennemførsel og afslutning. Tidsplanen skal blandt andet indeholde specifikke datoer for leverancer og møder mellem parterne.

1.4.2 Krav til indhold i slutproduktet

Der skal leveres korte, men fyldestgørende, rapporter for både første delopgave og anden delopgave. Krav til opgavernes indhold er beskrevet under punkt 1.3. Nedenstående anviser formen på rapporterne. Eventuelle spørgsmål om tilpasning af rapporternes form skal godkendes af MFVM.

1. Indledning
2. Metodeafsnit, herunder eventuelle usikkerheder ved metode
3. Resultater
4. Analyse
5. Konklusion og evaluering af analyse

6. Annex med relevant materiale. Eks. kortmateriale, baggrundsdata og koordinater for potentielle beskyttede områder

Den endelige rapport skal leveres i Word format og PDF. Kortmaterialet skal leveres som GIS filer i ArcGIS format. Rapporten skal skrives på dansk.

1.5 Formål og succeskriterier

Formålet er at udarbejde en analyse af behovet for supplerende beskyttelse af arter og naturtyper i Bælthavet, som ikke er omfattet af udpegningsgrundlaget for det eksisterende netværk af beskyttede områder. Der skal dertil udføres en dataanalyse, som identificerer potentielle beskyttede områder, mhp. opfyldelse af havstrategidirektivets krav til beskyttelse af havets biodiversitet.

1.6 Bemanding

Leverandøren skal sikre et team, som besidder de faglige kompetencer beskrevet i nedenstående punkt 2.2. Det er leverandørens ansvar, at teamets omfang og ressourcer stemmer overens med opgavens omfang. Leverandøren skal desuden udpege en projektleder for opgaven.

1.7 Tidsplan

Ordregiver forventer at den overordnede tidsplan følges, og at der løbende er dialog mellem parterne undervejs i processen.

Dato/periode	**Aktivitet**	**Milepæl, som medfører udbetaling af honorar**
Medio november 2019	Kontraktunderskrivelse og opstartsmøde	
Primo december 2019	Aflevering af udkast til synopsis til rapport for delopgave 1. Bemærk leveringsfrist d. 5. december 2019	
Primo december 2019	MFVM afleverer kommentarer til udkast til synopsis	
Medio december 2019	Aflevering af endelig synopsis til rapport for delopgave 1 samt MFVM godkendelse	200.000 kr.
Ultimo januar 2020	Aflevering af udkast til rapport for delopgave 1.	
Ultimo januar 2020	MFVM afleverer kommentarer til udkast af rapport for delopgave 1	
Medio februar 2020	Aflevering af endelig rapport for delopgave 1. Bemærk leveringsfrist d. 7. februar 2020	
Medio februar 2020	Opstart af delopgave 2	
Ultimo februar 2020	Aflevering af synopsis til delopgave 2	

Medio april 2020	Aflevering af udkast til rapport for delopgave 2.	
Medio april 2020	MFVM afleverer kommentarer til udkast af rapport for delopgave 2	
Ultimo april 2020	Aflevering af endelig rapport for delopgave 2. Bemærk slutdato/leveringsfrist for rapportens aflevering er d. 30/4-20	200.000 kr.

1.8 Optioner

Der udbydes ingen optioner.

2. ORDREGIVERS ØNSKER TIL OPGAVELØSNINGEN

2.1 Ordregivers ønsker til metode

Tilbuddet skal indeholde en opgørelse med en kort beskrivelse af de datasæt, som leverandøren vil anvende til hhv. første og anden delopgave.

I tilbuddet skal leverandøren desuden redegøre for, hvilken metode og fremgangsmåde leverandøren vil anvende ifm. hhv. første og anden delopgave, og hvilket produkt denne metode resulterer i. Hvis der vælges et alternativ til den i kravspecifikationen beskrevne metode for anden delopgave (se punkt 1.3.1, afsnittet om anden delopgave), forpligtes tilbudsgiver til at redegøre for metodens fordele og sammenlignelighed med ønskede metodik i tilbuddet. Af tilbuddet skal der desuden fremgå en overordnet beskrivelse af rapporters indhold og omfang, samt en detaljeret tidsplan for projektets afvikling.

2.2 Ordregivers ønsker til faglige kompetencer for det udførende team

Det udførende team skal bestå af en erfaren person/personer, med den nødvendige faglige indsigt til at analysere tilgængeligt data og foretage ekspertvurderinger indenfor marinbiologi, herunder de for opgaven relevante arter og naturtyper i Bælthavet. Der skal dertil indgå en person/personer med kendskab til beskyttede havområder i Danmark, herunder Natura 2000 beskyttede havområder. Derudover skal der i teamet indgå en person med stor erfaring indenfor gennemførsel af dataanalyse i den valgte model, som tilbudsgiver vælger at tilbyde, samt kvalitetssikring af analyse og resultater. I forbindelse med projektet skal der ligeledes udpeges en projektleder for teamet.

2.3 Mindstekrav

1. Projektet skal geografisk dække Bælthavet, som afbildet på figur 1.

2. Delopgave 1 skal identificere arter og naturtyper i Bælthavet, som ikke er omfattet af udpegningsgrundlaget for det eksisterende netværk af beskyttede områder.
3. Delopgave 2 skal indeholde en analyse resulterende i identifikation af potentielle beskyttede områder, og en beskrivelse af disse områder. Der skal minimum gives mulighed for løsning af 3 scenarier ifm. analysen.
4. Slutdato/leveringsfrist skal overholdes.